

Uudelleenkäyttö uusin silmin

Circwaste 2021

Tuovi Kurttio, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus

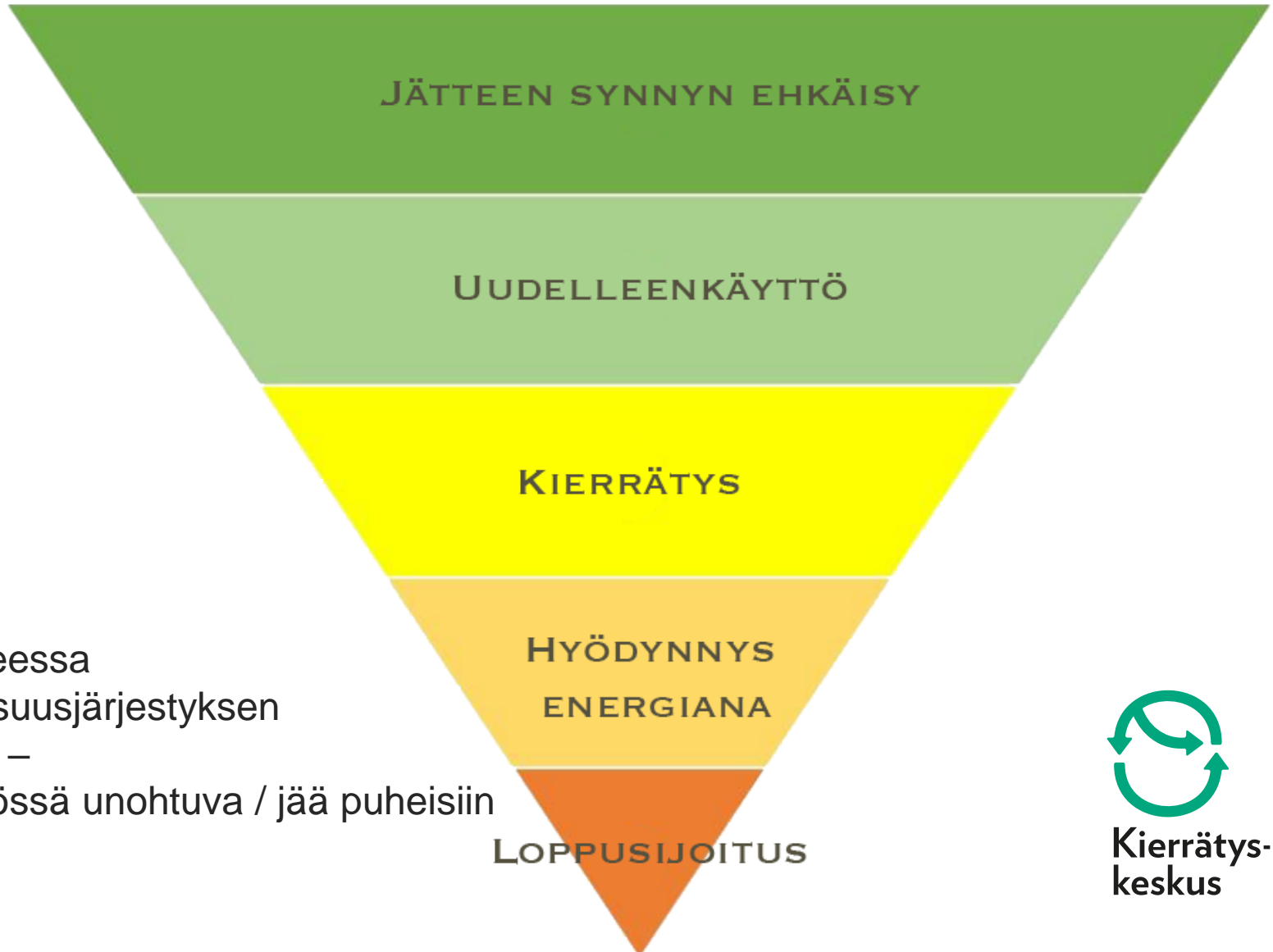
Kierrätys-
keskus

Kuvat enimmäkseen Pixabaystä

Miten uudelleenkäyttö
vanhastaan nähdään

Etusijajärjestys

Periaatteessa
ensisijaisuusjärjestyksen
ykkönen –
käytännössä unohtuva / jää puheisiin

Kierrätys-
keskus

Mistä katsot, sitä näet

Sinänsä ihan kiva, mutta...

Perinteisesti uudelleenkäyttö nähdään periaatteessa hyvänä ja oikeana ajatuksena, mutta sitä ei pidetä minään ratkaisuna materiaalivirtakysymyksissä, teollisessa mittakaavassa. Liian pientä ja sirpaleista.

Uudelleenkäyttöä ei ole laskettu mukaan kiertotalouden työpaikkoja laskettaessa. Tuskin on kiertotalouden yrityksissäkään mukana.

Yhtä perinteisesti se nähdään kansalaisten omana ja hyväntekeväisyystoimijoiden (sl.) enemmän tai vähemmän harrastuksena hoitamaa hommaa. Odotukset on hyvin vanhanaikaisia. Liian kotikutoista, liian hidasta, liian työlästä.

Epämääräinen asema tuotteen ja jätteen välimaastossa. Ei oikein kuulu kelleen. Liian hahmotonta, turhan tuntematonta.

Kierrätys-
keskus

...ei näyttäydä vartenotettavana ratkaisuna

- Kaivataan teollisen mittaluokan ratkaisuja materiaalivirtaan
- Ei ole tutkittua tietoa – ei kuvaa kokonaisuudesta
- Ei kuulu kelleen, ei vastuutahoa
- Ei infrastruktuuria, sekavaa, näyttäytyy amatöörimäisenä ja nuhjuisena
- Ei ole tavoitteita – kuten ei jätteen synnyn ehkäisylläkään – eikä seurantaa
- Työläys koetaan ongelmaksi
- Ilmeisesti ei edes ajatella, saati uskota, automaation ja keinoälyn mahdollisuuksiin
- Kaikessa kehittämisessä, ja sen rahoituksessa, mennään vienti edellä, eikä paikallisen toiminnan kehittäminen ole prioriteetti

Kierrätys-
keskus

**Vanhatkin voisivat nähdä
vähän valoisammin.**

Vanhassa vara parempi

- Uudelleenkäyttö on ympäristön kannalta arvokkain tapa tyydyttää tavaroiden hankkimiseen ja niistä luopumiseen liittyviä tarpeita
- Tärkeintä on pitää tavara käytössä, mieluiten toki yhdellä omistajalla. Seuraavaksi parasta on saattaa se uudelleenkäyttöön jollekin toiselle.
- Uudelleenkäytöllä vähennetään niin luonnonvarojen kulutusta kuin tuotteiden valmistuksesta ja hävittämisestä johtuvia päästöjäkin – paremmin kuin monella uudella tavalla (jotka myös voivat ”kostautua” tavoilla, joita ei tulla nyt ajatelleeksi – rebound-ilmiö)
- Uudelleenkäytön vaikutukset ovat suotuisia puhuttiin sitten ilmastosta, luonnonvarojen riittävydestä, ekosysteemipalveluista, saastumisesta ja kemikaalikuormasta tai luonnon monimuotoisuudesta.
- Uudelleenkäyttö toteuttaa jossain mitassa kutakuinkin kaikkia YK:n kestävän kehityksen tavoitteita.
- **On osaoptimointia optimoida vain materiaalivirtamielessä.**

Missä on sanottu, että sen pitää olla pientä?

- Käytetyn tavaran kauppa on kasvussa – koska asiakkaat odottavat sitä
- USA:ssa arvioidaan, että Second hand ohittaa pikamuodin kaupan tällä vuosikymmenellä – miljardibisnes
- Kaikki teknologia, joka tarvitaan uudelleenkäyttöön saattamiseen (lajiteluun ja hinnoitteluun) on jo olemassa jossain teollisuudessa
- Keinoälyä ja robotiikka ollaan jo tuomassa uudelleenkäyttöön (mm. Hollannissa)

Entä missä on sanottu, ettei se saa olla työlästä

- Tarjoaa työtä hyvin erilaisille ihmisille. Yksinkertaisista suorittavista tehtävistä erittäin vaativaan ammattityöhön. Kielitaidottomille, vajaatyökykyisille, uutta opiskeleville, asiantuntijoille, käsityöläisille, merkitystä etsiville...
- RREUSE: 8 kertaa enemmän työpaikkoja korjauksesta ja uudelleenkäytöstä kuin kierrätyksestä.
- Arvio: Suomessa riittäisi uudelleenkäyttökelpoista tavaravirtaa 13 000 henkilötyövuoden edestä.
- Erittäin merkitykselliseksi koettua työtä.
- Koneistuminen ja automaatio ei hetikään ole viemässä kaikkea työtä, pikemminkin laajentaa tehtäväkirjoa. Tavaraa on niin valtavasti.
- Sellaisenaan uudelleenkäyttökelvottoman tavaran uudeksi tekeminen on tyypillistä pienten ja mikroyritysten hommaa.
- Vastaa monen unelmiin itsenäisestä luovasta työstä.

Kierrätys-
keskus

Miten maailma muuttuisi jos uudelleenkäyttöön resurssoitaisiin kuten kierrätykseen?

- Tutkimus
- Vastuutaho
- Rahoitusmalli
- Infrastruktuuri
- Tavoitteet

Kierrätys-
keskus

Termien hetteikköön hiukan rakenteita, kiitos!

Käsitteitä käytetään miten sattuu – vakiintunut käyttö voi olla ihan eri kuin käsitteen määrittely.

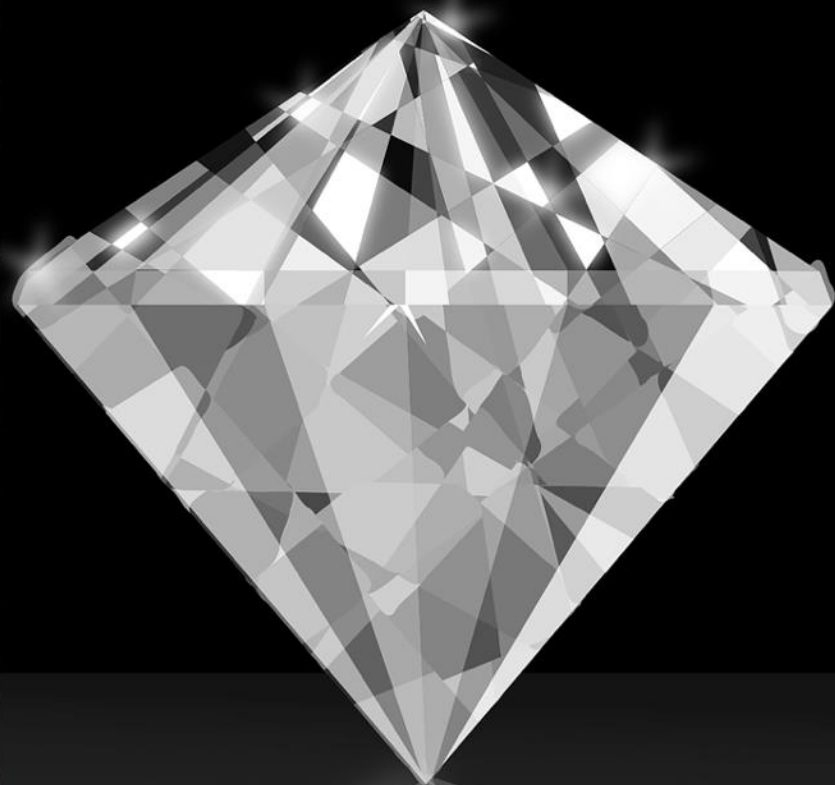
- Uudelleenkäyttö ei ole sama asia kuin uudelleen käyttäminen. Enimmäkseen materiaalien uudelleenkäyttö on kierrätystä.
- Uudelleenkäyttö on tuotteen tai osan käyttämistä uudelleen samassa tarkoituksessa mihin se on valmistettu. (Mitä siis on jätteen uudelleenkäyttö?)
- Missä on uudelleenkäytön ja uusiokäytön erot ja rajat?
- Uudeksi tekeminen?
- Kierrätyskeskus on oikeasti uudelleenkäyttökeskus.
- Uudelleenkäyttö ja uudelleenkäyttöön valmistelu – entä huolto ja korjaus?
- Kahden puolen tuotteen ja jätteen rajaa – ja kahta lainsäädäntöä

Kierrätys-
keskus

Kiitos!

tuovi.kurttio@kierratyskeskus.fi

Kierratys-
keskus

PS: Uudelleenkäytön
(ja sen infrastruktuurin) hyötyjä...